

Till dig som möter barn/ ungdomar med hörsel- nedsättning i skolan

Pedagogisk hörselvård

**DALARNAS
HJÄLPMEDELSCENTER**

Om hörselnedsättning

En hörselnedsättning kan vara medfödd eller något som förvärvas under uppväxtåren eller senare i livet. Den kan vara allt från lindrig till grav/dövhet och den kan vara ensidig eller dubbelsidig. En hörselnedsättning innebär att det är svårt att uppfatta vissa eller alla ljud. Om hörselnedsättningen beror på skador i innerörat/snäckan påverkas hörselskärpan vilket innebär att ljudet förvrängs när det når örat. Hur vi upplever och påverkas av en hörselnedsättning är mycket individuellt och två personer med samma hörselkurva kan därför ha helt olika upplevelser och sätt att hantera sin hörselnedsättning på.

Många barn blir hjälpta med hörapparat och tekniska hjälpmedel ex vis hörselslinga och många blir duktiga på läppavläsning. Barn/ungdomar med ensidig hörselnedsättning blir inte alltid hjälpta av hörapparat. Trots hörapparat kan det vara svårt att höra i vissa miljöer och situationer. Hörapparater är inte ett kompensatoriskt hjälpmedel i samma utsträckning som ett par glasögon.

Tänkbara konsekvenser av hörselnedsättning i skolsituationen

- Koncentrationssvårigheter
- Ökad trötthet och uttrötthet
- Sämre arbetsminneskapacitet
- Inläringen tar längre tid, risk för inlärningsstress
- Ökad ljudkänslighet och/eller tinnitus
- Värk i axlar och nacke
- Svårigheter i kamratrelationer på grund av "hörselmissar"
- Ökad sårbarhet och stresskänslighet överlag men framförallt i situationer där hörseln är viktig som funktion

För mer information se Hörselboken

www.horselboken.se

Pedagogiska tips och råd

- Kontrollera kontinuerligt elevens begreppsuppfattning inom matematik och förmåga att generalisera språkliga begrepp
- Analysera elevens auditiva kontra visuella sekvensminne och utnyttja sedan den starkare sidan i inlärningsituationen
- Tala lugnt och tydligt men inte överdrivet tydligt eller för högt. Var naturlig och använd gärna kroppsspråk och gester. Upprepa kamraternas svar eller kommentarer. Använd slinga eller FM system om eleven har sådan utrustning
- Undvik att tala när du står med ryggen mot gruppen om du skriver/ritar på tavlan vid genomgång
- Kontrollera att den du talar till har uppfattat din information och din instruktion på ett korrekt sätt
- Ge sammanhangsmarkeringar; upplys vad ni talar om när ni byter samtalsämne. Upprepa alltid om du får frågan: Vad var det du sa?
- Tänk på att ha en extra god ljudmiljö vid nyinläring och introducera/förklara gärna nya ord och begrepp i förväg
- Skriv upp viktig information på tavlan så att eleven själv kan kontrollera att han/hon uppfattat informationen rätt
- Använd, vid behov, kompensatoriska hjälpmedel som stöd för minnet (miniräknare, matte faktabok, visuellt material)
- Variera undervisningsmetoder genom att ibland ge visuell information som stöd till den auditiva informationen. Ge tid om eleven behöver anteckna, det är svårt att lyssna och skriva samtidigt.

I varje kommun finns det en person som du kan vända dig till, som är särskilt ansvarig för barn/ungdomar med hörselnedsättning. Du är också välkommen att kontakta oss. Kontaktuppgifter finner du på broschyrens baksida.

Pedagogisk hörselvård barn och ungdom 0-19 år

Här når du oss:

- Via 1177 Vårdguidens e-tjänster på Pedagogisk hörselvårds sida på 1177.se, eller via www.1177.se/e-tjanster
- Telefonsvarartjänst: 010-249 21 29
(måndag-fredag 08:00-12:00)
- E-post: phv@regiondalarna.se
- Sms: 073-123 01 20 20

Vi har inte möjlighet att garantera sekretess och säkerhet via sms och e-post

Besöksadress: Skomakargatan 22, Borlänge

